

Департамент ліцензійного контролю

Голові НКРЕКП
Членам НКРЕКП

«___» грудня 2023 року

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про накладення штрафу на ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»
за порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії»
та проєкту розпорядження НКРЕКП «Про усунення порушень ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»

Відповідно до постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2036 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО», на підставі посвідчення на проведення позапланової виїзної перевірки від 22 листопада 2023 року № 583, НКРЕКП здійснено позапланову виїзну перевірку дотримання ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 05424874) (далі – ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО», Товариство, ОСР) вимог Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), та нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, за період діяльності з 01 січня 2023 року по 29 листопада 2023 року, за результатами якої складено Акт позапланової виїзної перевірки від 13 грудня 2023 року № 532 (далі – Акт № 532).

ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» надало до НКРЕКП листом від 18 грудня 2023 року № 8912 (з додатком) письмові пояснення до Акта № 532 (Письмові пояснення), а також листом від 25 грудня 2023 року № 46-08/9047 (з додатками) додаткові письмові пояснення до проєкту постанови НКРЕКП за результатами позапланової перевірки (Додаткові письмові пояснення), які опрацьовано НКРЕКП.

Так, Актом № 532 встановлено та зафіксовано наступне:

№ п/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1	<p>підпункту 13 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії</p> <p>підпункту 60 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії</p> <p>пункту 5.2 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є додатком 6 до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 309 (далі - Кодекс системи передачі)</p> <p>підпункту 3 пункту 8.3 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є додатком 6 до Кодексу системи передачі</p>	<p>у частині обов'язку ліцензіата виконувати умови укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії;</p> <p>у частині обов'язку ліцензіата своєчасно та в повному обсязі сплачувати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії;</p> <p>в частині обов'язку користувача здійснювати поетапну попередню оплату планової вартості послуги ОСП відповідно до встановленого алгоритму;</p> <p>яким встановлено обов'язок Користувача здійснювати вчасно та у повному обсязі оплату за Послугу на умовах, визначених цим Договором;</p>

УВ
НКРЕКП
№2505-14 1 1/23 від 27 12 2023
КЕП: Зеленюк Я. М.
3FAA9288358EC0030400000E5901E00C621B600

<p>пункту 2.5 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є додатком 5 до Кодексу системи передачі</p> <p>підпункту 3.2.1 пункту 3.2 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є додатком 5 до Кодексу системи передачі</p>	<p>яким визначено обов'язок користувача здійснювати розрахунок за надану Послугу на умовах часткової попередньої оплати вартості Послуги за поточний розрахунковий період згідно із визначеною договором системою платежів і розрахунків;</p> <p>яким визначено обов'язок користувача своєчасно та в повному обсязі здійснювати розрахунки за цим Договором.</p>
---	--

Відповідно до листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 13.10.2023 № 01/52411, за **оперативною інформацією станом на 05.10.2023 заборгованість** Товариства за договором про надання про надання послуг з передачі електричної енергії становить **54,2 млн грн (з ПДВ)**.

На підставі Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є Додатком 6 до Кодексу системи передачі між ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» та НЕК «УКРЕНЕРГО» укладено договір від 26.06.2019 № 0527-02041 про надання послуг з передачі електричної енергії.

Відповідно до пункту 5.1 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії (далі – Типовий договір), що є додатком 6 до Кодексу системи передачі, розрахунковим періодом за цим договором є 1 календарний місяць.

Пунктом 5.2 Типового договору визначено, що Користувач здійснює поетапну попередню оплату планової вартості Послуги ОСП таким чином:

1 платіж - до 17:00 другого банківського дня розрахункового місяця у розмірі 1/5 від планової вартості Послуги, визначеної згідно з розділом 3 цього Договору. Подальша оплата здійснюється шляхом сплати 1/5 від планової вартості Послуги, яка визначена згідно з розділом 3 цього Договору, відповідно до такого алгоритму:

- 2 платіж - до 10 числа розрахункового місяця;
- 3 платіж - до 15 числа розрахункового місяця;
- 4 платіж - до 20 числа розрахункового місяця;
- 5 платіж - до 25 числа розрахункового місяця.

Пунктом 5.5 Типового договору визначено, що Користувач здійснює розрахунок за фактичний обсяг Послуги до 15 числа місяця наступного за розрахунковим (включно), на підставі рахунків, актів надання Послуги, наданих Виконавцем, або самостійно сформованих в електронному вигляді за допомогою «Системи управління ринком» (далі - СУР), або отриманих за допомогою сервісу електронного документообігу (далі - Сервіс) (автоматизована система, яка забезпечує функціонування електронного документообігу), з використанням у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису тієї особи, уповноваженої на підписання документів в електронному вигляді.

Підпунктом 3 пункту 8.3 Типового договору визначено, що **користувач зобов'язаний здійснювати вчасно та у повному обсязі оплату за послугу з передачі електричної енергії** на умовах, визначених цим Договором.

Комісією з перевірки проаналізовано надані ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» первинні документи щодо розрахунків за договором про надання послуг з передачі електричної енергії, а саме акти приймання-передачі послуги, акти коригування до актів приймання-передачі послуги, рахунки за послуги з передачі електричної енергії та платіжні інструкції на оплату послуги з передачі електричної енергії, та встановлено, що протягом **січня – жовтня 2023 року** Товариством отримано послуги з передачі електричної енергії на загальну суму **135 959,16 тис. грн (з ПДВ)**. За цей період Ліцензіатом здійснено оплату за отримані послуги на загальну суму **91 106,96 тис. грн (з ПДВ)**, яких сплачено заборгованість за минулі періоди (станом на 31.12.2022) у сумі 3 397,09 тис. грн (з ПДВ), за період 2023 року у сумі 87 709,87 тис. грн (з ПДВ).

Відповідно до оборотно-сальдової відомості станом на 31.10.2023 обліковується заборгованість ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу передачі електричної енергії у сумі 68 494,74 тис. грн (з ПДВ).

ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» не здійснювало часткову попередню оплату вартості послуги:

- **у січні-березні 2023 року** не здійснювало часткову попередню оплату вартості послуги (1-4-й плановий платіж) з передачі електричної енергії оператору системи передачі;
- **у квітні 2023 року** не здійснювало поетапної попередньої оплати планової вартості послуги з передачі електричної енергії оператору системи передачі;
- **не здійснювало остаточний розрахунок за послуги з передачі електричної енергії у встановлені терміни.**

Крім того:

- платіж за січень 2023 року здійснено 28.02.2023 (платіжна інструкція № 2004705144);
- платіж за лютий 2023 року здійснено 30.03.2023 (платіжна інструкція № 2004714510);
- платіж за березень 2023 року здійснено 28.04.2023 (платіжна інструкція № 2004723384).

Кількість днів затримки кожного із платежів у відповідних місяцях знаходиться у діапазоні від 33 днів до 57 днів.

Комісія з перевірки зазначає, що у період з травня по листопад 2023 року у платіжних документах у призначенні платежу відсутня інформація про період за який здійснено оплату за послуги з передачі електричної енергії. У зв'язку з цим розподіл попередньої оплати Товариством планової вартості послуг з передачі електричної енергії оператору системи передачі здійснювався з урахуванням дат платіжних документів.

Відповідно до листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 13.10.2023 № 01/52411, за оперативною інформацією станом на **05.10.2023** заборгованість ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» за договором про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління становить **100,5 млн грн (з ПДВ).**

НЕК «УКРЕНЕРГО» додатково листом від 20.10.2023 № 01/54422 із додатками до нього повідомила НКРЕКП, що згідно з даними бухгалтерського обліку станом на **18.10.2022**, заборгованість ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за договором про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління становить **107,8 млн грн (з ПДВ).**

На підставі Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є Додатком 5 до Кодексу системи передачі між ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» та НЕК «УКРЕНЕРГО» укладено договір від 26.06.2019 № 0527-03041 про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

Відповідно до пункту 1.2. Договору **Користувач зобов'язується здійснювати оплату за послугу з диспетчерського (оперативно-технічного) управління відповідно до умов цього Договору.**

Положеннями розділу 2 Договору визначено, що оплата послуг здійснюється за тарифом, який визначається Регулятором відповідно до затвердженої ним методики та оприлюднюється ОСП на своєму офіційному вебсайті <https://ua.energy/>. Тариф застосовується з набрання чинності постановою, якою встановлено тариф, якщо більш пізній термін не визначено такою постановою.

Обсяг наданої Послуги визначається відповідно до розділу XI Кодексу системи передачі.

Вартість Послуги за розрахунковий період визначається як добуток обсягу наданої послуги на значення тарифу, що діє у визначений розрахунковий період.

Розрахунок за надану Послугу здійснюється на умовах часткової попередньої оплати вартості Послуги за поточний розрахунковий період згідно із нижчезазначеною системою платежів і розрахунків:

- до 10 числа розрахункового місяця - 35 % вартості Послуги;**
- до 20 числа розрахункового місяця - 35 % вартості Послуги;**
- до останнього банківського дня календарного місяця - 30 % вартості Послуги.**

Плановий обсяг Послуги на розрахунковий період визначається на основі наданих користувачем повідомлень щодо планового обсягу передачі електричної енергії на розрахунковий період.

Пункт 2.7 Договору визначає, що Користувач здійснює **розрахунок з ОСП за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління до 15 числа місяця наступного** за розрахунковим (включно), на підставі рахунків, актів надання Послуги, наданих Виконавцем, або самостійно сформованих в електронному вигляді за допомогою «Системи управління ринком» (далі - СУР), або отриманих за допомогою сервісу електронного документообігу (далі - Сервіс) (автоматизована система, яка забезпечує функціонування електронного документообігу), з використанням у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису особи, уповноваженої на підписання документів в електронному вигляді.

Комісією з проведення перевірки проаналізовано надані ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» первинні документи щодо розрахунків за договором з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, а саме акти приймання-передачі послуги, акти коригування до актів приймання-передачі послуги, рахунки за послуги з передачі електричної енергії та платіжні інструкції на оплату послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, та встановлено, що протягом **січня – жовтня 2023 року** обсяг Товариством отримано послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) на загальну суму **199 446,54 тис. грн (з ПДВ)**. Товариством у **2023 році** (січень-жовтень) **здійснено оплату** за отриману послугу на загальну суму **111 374,94 тис. грн (з ПДВ)**, з яких сплачено заборгованість за минулі періоди (станом на 31.12.2022) у сумі 3 624,05 тис. грн (з ПДВ), за 2023 рік у сумі 107 750,71 тис. грн (з ПДВ).

Відповідно до оборотно-сальдової відомості станом на 31.10.2023 обліковується **заборгованість** ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління у сумі **124 560,93 тис. грн (з ПДВ)**.

ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» **не здійснювало з січня по квітень 2023 року часткову попередню оплату вартості** (1-й, 2-й, плановий платіж) з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління оператору системи передачі.

Крім того, **платіж за січень 2023 року здійснено 28.02.2023**, **платіж за лютий 2023 року здійснено 30.03.2023**, **платіж за березень 2023 року здійснено 28.04.2023**.

Кількість днів затримки кожного із платежів у відповідних місяцях знаходиться у діапазоні **від 18 днів до 49 днів**.

Комісія з перевірки зазначає, що у період з квітня по листопад 2023 року у платіжних документах у призначенні платежу відсутня інформація про період за який здійснено оплату за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління. У зв'язку з цим розподіл попередньої оплати Товариством планової вартості послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління оператору системи передачі здійснювався з урахуванням дат платіжних документів.

Відповідно до Письмових пояснень Ліцензіата, мовою документу:

«Основне фінансування діяльності Товариства як суб'єкта природних монополій залежить безпосередньо від затвердженого НКРЕКП розміру відповідного тарифу (вартості послуги, що надається Товариством).

Для більшості операторів системи розподілу розрахунок тарифів на послуги на 2023 рік було здійснено на календарний рік та прийнято відповідні рішення НКРЕКП щодо поетапного підвищення Тарифів на послуги на 2023 рік, однак для ПрАТ «Рівнеобленерго» на засіданнях Комісії від 23.05.2023 року, 28.06.2023 та 21.07.2023 року перегляд тарифів було відкладено і відбулося їх перезатвердження на рівні з 01.01.2023 і до кінця 2023 року. Тобто, всі 12 місяців 2023 року послуги з розподілу ПрАТ «Рівнеобленерго» надаються по тарифах, розрахованих Комісією на рівні першого етапу зростання тарифів (з 01.01.2023). При цьому, затверджена постановою НКРЕКП від 21.12.2022 № 1807 величина річних прогнозованих витрат (діюча структура тарифів) перевищує суму товарної продукції, яку Товариство відшкодовує встановленим тарифом на послуги з розподілу.

При тому, що розмір тарифу для ПрАТ «Рівнеобленерго» на послуги з розподілу електричної енергії залишався не змінним протягом 2023 року, розмір тарифу на послуги НЕК «Укренерго» з передачі електричної енергії, а також по наданні послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління зростав протягом 2023 року в три етапи: збільшився на 67,57 % (на послуги з передачі електричної енергії на 27,57 %, а на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління на 40 %).

Тобто, при наданні ПрАТ «НЕК «Укренерго» послуги ПрАТ «Рівнеобленерго» по Договору з передачі електричної енергії та по Договору з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, вартість таких послуг постійно зростала у відповідності до вказаних постанов НКРЕКП.

Постанови НКРЕКП від 21.12.2022 № 1788 та від 21.12.2022 № 1789, якими затверджені тарифи на послуги НЕК «Укренерго», фактично призвели до того, що ПрАТ «Рівнеобленерго» протягом 2023 року несло більші витрати на послуги ПрАТ «НЕК «Укренерго» ніж спроможне оплатити, тобто призвело до неспроможності ПрАТ «Рівнеобленерго» належним чином виконувати свої зобов'язання за договором про надання послуг з диспетчерського (оперативно – технологічного) управління та договором про надання послуг з передачі електричної енергії, призвело до виникнення заборгованості Товариства за договорами з НЕК «Укренерго».

Через невідповідність встановленого рівня тарифу на послуги з розподілу у 2023 році, затвердженій постановою від 21.12.2022 № 1807, структурі витрат ПрАТ «Рівнеобленерго» отримало дефіцит коштів (не покриття фактичного рівня витрат діючим тарифом на послуги з розподілу) ліцензованої діяльності в сумі 408,6 млн. грн (без ПДВ), або 16,6 %, що призводить до неможливості фінансування операційної діяльності.

З метою врегулювання фінансового стану Товариства, в тому числі для можливості своєчасної оплати за послуги НЕК «Укренерго», Товариство неодноразово зверталось з відповідними листами до НКРЕКП: від 22.06.2023 № 46-08/5076, від 20.07.2023 № 46-08/5595, від 14.08.2023 № 46-08/6120, від 08.09.2023 № 6639, від 12.09.2023 № 6720. Проте, на даний час рівень тарифу досі не відповідає затвердженій структурі.

Окрім того, за результатами планової перевірки ліцензованої діяльності за період 2021-2022 років, яка відбулася в Товаристві в квітні 2023 року, прийнято Постанову НКРЕКП від 31 травня 2023 р. № 983, «Про накладення штрафу на ПрАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії та здійснення заходів державного регулювання».

В даній постанові зазначено, що за 2021-2022 роки ПрАТ «Рівнеобленерго» недоотримало дохід від здійснення ліцензійної діяльності з розподілу електричної діяльності, надання послуг з приєднання та внаслідок агресії російської федерації проти України на загальну суму 191 760,19 тис. грн., які передбачається врахувати при визначенні тарифу на послуги Товариства на 2024 рік.

Також, дії військової агресії російської федерації проти України, систематичні ракетні обстріли території України в тому числі Рівненської області, цілеспрямоване руйнування енергетичної інфраструктури зокрема в Рівненській області, - негативно вплинули на фінансово-економічний стан Товариства. Такі обставини призвели до вагомого зменшення споживання електричної енергії підприємствами, через зміни виробничих процесів до зниження використання електричної енергії споживачами, вимушеного введення графіків обмежень та відключень. Внаслідок чого, Товариство несе значні фінансові втрати та не має можливості своєчасно та у повному розмірі розраховуватися зокрема з ПрАТ «НЕК «Укренерго» за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління та з передачі електричної енергії.

Відповідно до вимог чинного законодавства юридична відповідальність може наставати лише за умови вчинення фізичною чи юридичною особою правопорушення, тобто, неправомірних (протиправних) винних дій чи бездіяльності. Одним з елементів правопорушення є вина у формі умислу чи необережності. Як вбачається з результатів перевірки і підтверджується висновком Рівненської торгово-промислової палати, вини Товариства у порушенні строків оплати за договорами ні у формі умислу, ані у формі необережності немає, є лише об'єктивні обставини, які зумовили такі порушення.

З метою захисту законних інтересів, недопущення зростання витрат, пов'язаних з оплатою санкцій за порушення умов договорів, які виникли не з вини Товариства, а внаслідок об'єктивних обставин, ПрАТ «Рівнеобленерго» звернулося до Рівненської торгово-промислової палати з проханням вивчити ситуацію та надати висновок щодо настання для Товариства обставин, які не залежать від волі Товариства, тобто, форс-мажорних обставин.

Рівненська торгово-промислова палата розглянула заяву Товариства та дійшла висновку, що підтверджується факт настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) в період з 01.04.2023 р. який триває по Договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління № 0527/03041 від 26.06.2019 р., та Договору про надання послуг з передачі електричної енергії № 0527/02041 від 26.06.2019 р. укладених з Приватним акціонерним товариством «Національна енергетична компанія «УКРЕНЕРГО». В додатку 1 – копія висновку Рівненської торгово-промислової палати від 06.10.2023 року № 5601/528.

Виходячи з вищенаведеного, прийняті постанови НКРЕКП щодо встановлених тарифів на послуги з розподілу електроенергії для Товариства на 2023 рік та тарифів на послуги НЕК «Укренерго» на 2023 рік мають суттєвий вплив на виконання договірних зобов'язань зі сторони ПрАТ «Рівнеобленерго». Ці події у договірних зобов'язаннях - непередбачені зовнішні ризики, що мають ознаки непрогнозованості, які знаходяться поза волею, контролем і відповідальністю Сторони Договору, виникнення, зміна і припинення яких не залежать від ПрАТ «Рівнеобленерго».

Крім того, Ліцензіатом надано Додаткові письмові пояснення.

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що НКРЕКП листом від 26.04.2022 № 3048/13.3/7-22 звернулася до Торгово-промислової палати України (далі – ТПП України) щодо надання роз'яснення з питань: який порядок доведення суб'єктом господарювання факту неможливості належного виконання зобов'язань внаслідок дії введеного в Україні воєнного стану; чи вважається лист ТПП України від 28.02.2022 № 2024/02.0-7.1 підставою для недотримання та невиконання суб'єктами господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг під час дії воєнного стану в Україні гарантованих стандартів якості надання послуг; чи потребує додаткового доведення неможливість дотримання та виконання суб'єктами господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг гарантованих стандартів через введений в Україні воєнний стан.

На зазначений лист НКРЕКП ТПП України листом від 12.05.2022 № 580/05-5 поінформувала (мовою документа): «Засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) Торгово-промисловою палатою України є однією з її функцій, передбачених Статутом ТПП України та Законом України № 671/97-ВР.

Засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) є послугою в розумінні Цивільного кодексу України (господарською операцією в розумінні Господарського кодексу України), яку Торгово-промислова палата України надає для фізичних та юридичних осіб.

Однак, важливо розуміти, що **сам по собі факт існування форс-мажорної обставини (обставин непереборної сили) не звільняє автоматично від відповідальності за невиконання зобов'язань передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами.**

Відповідно до ст. 617 Цивільного кодексу України особа, яка порушила зобов'язання, звільняється від відповідальності за порушення зобов'язання, якщо вона доведе, що це порушення сталося **внаслідок випадку або непереборної сили.**

Не вважається випадком, зокрема, недодержання своїх обов'язків контрагентом боржника, відсутність на ринку товарів, потрібних для виконання зобов'язання, **відсутність у боржника необхідних коштів.**

Відповідно до ст. 218 Господарського кодексу України, підставою господарсько-правової відповідальності учасника господарських відносин є вчинене ним правопорушення у сфері господарювання.

Учасник господарських відносин відповідає за невиконання або неналежне виконання господарського зобов'язання чи порушення правил здійснення господарської діяльності, якщо не

доведе, що ним вжито усіх залежних від нього заходів для недопущення господарського правопорушення. У разі якщо інше не передбачено законом або договором, суб'єкт господарювання за порушення господарського зобов'язання несе господарсько-правову відповідальність, якщо не доведе, що належне виконання зобов'язання виявилось неможливим **внаслідок дії непереборної сили**, тобто надзвичайних і невідворотних обставин за даних умов здійснення господарської діяльності. **Не вважаються такими обставинами**, зокрема, порушення зобов'язань контрагентами правопорушника, відсутність на ринку потрібних для виконання зобов'язання товарів, **відсутність у боржника необхідних коштів**.

Тому, посилання на форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) та наявність Сертифіката не звільняє від виконання зобов'язання, а звільняє від відповідальності за невиконання зобов'язання.

Слід звернути увагу, що Сертифікат форс-мажорні обставини (обставин непереборної сили) не є актом державного органу, який спричиняє виникнення, зміну чи припинення прав та обов'язків у будь-якої сторони. У разі судового процесу такий документ буде додатковою гарантією. Сертифікат, передусім, може бути використаний як доказ у суді. Однак, це такий же доказ, як і всі інші докази, який не має для суду наперед визначеної сили.

Розуміючи актуальність даного питання, вважаємо за доцільне зазначити основний механізм засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) відповідно до діючого законодавства України.

Підставою для засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) є наявність однієї або більше обставин, зазначених у ст. 14 -1 Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні», а також визначених сторонами за договором, контрактом, угодою, типовим договором, законодавчими, відомчими та/чи іншими нормативними актами, які вплинули на зобов'язання таким чином, що унеможливили його виконання у передбачений термін.

Порядок засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) встановлюється Регламентом засвідчення Торгово-промисловою палатою України та регіональними торгово-промисловими палатами форс-мажорних обставин, який затверджено Рішенням Президії ТПП України від 18 грудня 2014 року за № 44(5), із змінами та доповненнями (далі - Регламент).

Відповідно до Регламенту, форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) засвідчуються за зверненням суб'єктів господарської діяльності та фізичних осіб по кожному окремому договору, окремим податковим та/чи іншим зобов'язанням/обов'язком, виконання яких настало згідно з умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів і виконання яких стало неможливим через наявність зазначених обставин.

При цьому, тягар доказування настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) покладений на заявника.

Надані заявником документи для засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) мають свідчити про: надзвичайність таких обставин; непередбачуваність обставин; невідворотність; причинно-наслідковий зв'язок між обставиною/подією і неможливістю виконання заявником своїх конкретних зобов'язань.

Заява про засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) за встановленою формою (відповідно Додаток №№ 1,2,3,4 до Регламенту) (<http://www.ucci.org.ua/>) подається за підписом керівника підприємства, організації та з відбитком печатки підприємства, або за його дорученням - довіреною особою. Заява фізичної особи подається за її підписом особисто або за її дорученням - довіреною особою. До кожної заяви додається окремий комплект документів.

У заяві, зокрема, зазначається, які саме зобов'язання за договором, контрактом, угодою та/або законом, нормативним актом не можуть бути виконані у встановлений термін внаслідок настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) з посиланням і наданням доказів таких обставин, початок їх виникнення і термін дії, які на думку Заявника унеможливили виконання цих зобов'язань у встановлений договором, контрактом, угодою та/або законом, нормативним актом термін та інші відповідні відомості.

Однак, враховуючи надзвичайно важку ситуацію з якою зіткнулась наша країна з початку офіційної військової агресії Російської Федерації проти України, що стало підставою введення

воєнного стану із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», ТПП України прийняла рішення спростити процедуру засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

Враховуючи це, з метою позбавлення обов'язкового звернення до ТПП України та уповноважених нею регіональних ТПП та підготовки пакету документів в період дії введеного воєнного стану, на сайті ТПП України <https://ucsi.org.ua> розміщено з 28.02.2022 року загальний офіційний лист ТПП України щодо засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), що надає можливість за необхідністю роздруковувати відповідне підтвердження всім кого це стосується.

Даний лист, особа, яка порушує свої зобов'язання, у зв'язку із обставинами пов'язаними із військовою агресією Російської Федерації проти України, в період дії введеного воєнного стану, має право долучати до свого повідомлення про форс-мажорні обставини, які унеможливили виконання зобов'язань за умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів у встановлений термін для можливості обґрунтованого перенесення строків виконання зобов'язань та вирішення спірних питань мирним шляхом.

При цьому, у разі необхідності, **сторона, яка порушила свої зобов'язання в період дії форс-мажорних обставин**, також має право звертатися до ТПП України та уповноважених нею регіональних ТПП за отриманням відповідного Сертифіката дотримуючись порядку встановленого Регламентом **за кожним зобов'язанням окремо.**».

Отже, Департамент ліцензійного контролю зазначає, що ТПП України листом від 12.05.2022 № 580/05-5 поінформувала НКРЕКП, що **сам по собі факт існування форс-мажорної обставини (обставини непереборної сили) не звільняє автоматично від відповідальності за невиконання зобов'язань передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами.**

Відповідно до ст. 617 Цивільного кодексу України особа, яка порушила зобов'язання, звільняється від відповідальності за порушення зобов'язання, якщо вона доведе, що це порушення сталося **внаслідок випадку або непереборної сили.**

Не вважається випадком, зокрема, відсутність у боржника необхідних коштів.

У разі якщо інше не передбачено законом або договором, суб'єкт господарювання за порушення господарського зобов'язання несе господарсько-правову відповідальність, якщо не доведе, що належне виконання зобов'язання виявилось неможливим внаслідок **дії непереборної сили**, тобто надзвичайних і невідворотних обставин за даних умов здійснення господарської діяльності. **Не вважається такими обставинами, зокрема, відсутність у боржника необхідних коштів.**

Також, службовою запискою від 26.12.2023 № 856/15-23 Юридичний департамент повідомив, мовою документу:

«Відповідно до статті 14¹ Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні» (далі – Закон про ТПП) Торгово-промислова палата України та уповноважені нею регіональні торгово-промислові палати засвідчують форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) та видають **сертифікат про такі обставини.**

Пунктом 3.3 глави 3 Регламенту засвідчення Торгово-промисловою палатою України та регіональними торгово-промисловими палатами форс-мажорних обставин, затвердженим Рішенням Президії ТПП України від 18.12.2014 № 44(5) (далі - Регламент), встановлено, що сертифікат – документ, за затвердженими Президією ТПП України відповідними формами, який засвідчує настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), виданий ТПП України або регіональною торгово-промисловою палатою згідно з чинним законодавством, умовами договору (контракту, угоди тощо) та цим Регламентом.

Вимоги до оформлення та видачі Сертифіката про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) встановлено пунктом 6.11 глави 6 Регламенту. Сертифікат про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) підлягає обов'язковій реєстрації в Реєстрі сертифікатів.

Згідно з пунктом 3.3 глави 3 Регламенту **Сертифікат (у певних договорах, законодавчих і нормативних актах згадується також як висновок, довідка, підтвердження)** про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) (далі - Сертифікат) – документ, за затвердженнями Президією ТПП України відповідними формами, який засвідчує настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), виданий ТПП України або регіональною торгово-промисловою палатою згідно з чинним законодавством, умовами договору (контракту, угоди тощо) та цим Регламентом.

При цьому зазначаємо, що **Висновки** про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) **Рівненської торгово-промислової палати**, надані зазначеним вище ліцензіатам, **не відповідають вимогам**, встановленим Регламентом для Сертифікатів.

Згідно з пунктом 8.1 глави 8 Регламенту уповноважена особа несе одноособово відповідальність за рішення щодо засвідчення форс-мажорних обставин / відмови у його видачі. Керівник ТПП України, регіональної ТПП, що підписав Сертифікат про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили), несе разом з уповноваженою особою відповідальність за дотримання Регламенту і належне оформлення Сертифікатів (висновків) про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили).

Разом з цим необхідно зазначити, що засвідчення форс-мажорних обставин (обставини непереборної сили) Торгово-промисловою палатою України є однією з її функцій, передбачених Законом про ТПП.

При наданні оцінки наданим ліцензіатами поясненням на думку Юридичного департаменту варто враховувати роз'яснення, надані Торгово-промисловою палатою України листом від 12.05.2022 № 580/05-5, згідно з яким сам по собі факт існування форс-мажорної обставини (обставини непереборної сили) не звільняє автоматично від відповідальності за невиконання зобов'язань передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами.

Відповідно до статті 617 Цивільного кодексу України особа, яка порушила зобов'язання, звільняється від відповідальності за порушення зобов'язання, якщо вона доведе, що це порушення сталося внаслідок випадку або непереборної сили.

Не вважається випадком, зокрема, недодержання своїх обов'язків контрагентом боржника, відсутність на ринку товарів, потрібних для виконання зобов'язання, відсутність у боржника необхідних коштів.

Відповідно до статті 218 Господарського кодексу України, підставою господарсько-правової відповідальності учасника господарських відносин є вчинене ним правопорушення у сфері господарювання.

Учасник господарських відносин відповідає за невиконання або неналежне виконання господарського зобов'язання чи порушення правил здійснення господарської діяльності, якщо не доведе, що ним вжито усіх залежних від нього заходів для недопущення господарського правопорушення. У разі якщо інше не передбачено законом або договором, суб'єкт господарювання за порушення господарського зобов'язання несе господарсько-правову відповідальність, якщо не доведе, що належне виконання зобов'язання виявилось неможливим внаслідок дії непереборної сили, тобто надзвичайних і невідоротних обставин за даних умов здійснення господарської діяльності. Не вважаються такими обставинами, зокрема, порушення зобов'язань контрагентами правопорушника, відсутність на ринку потрібних для виконання зобов'язання товарів, відсутність у боржника необхідних коштів.».

Ураховуючи викладене, Письмові пояснення Ліцензіата, Додаткові письмові пояснення Ліцензіата та згідно з Порядком (методикою) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 29.09.2023 № 1800, Департамент ліцензійного контролю пропонує накласти штраф у розмірі 130 050 (сто тридцять тисяч п'ятдесят) гривень згідно розрахунку:

Фінальний розмір штрафу відповідно до акту перевірки	7 650 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (далі – НМДГ)	130 050,00 грн
---	---	---------------------------------

№ порушення	Тип порушення	Фінальний розмір штрафу, НМДГ	Фінальний розмір штрафу, грн	Максимально допустимий за законодавством розмір штрафу	Початковий розмір штрафу	Коригування розміру штрафу на тривалість порушення	Коригування розміру штрафу на пом'якшуючі обставини	Коригування розміру штрафу на обтяжуючі обставини	Коригування розміру штрафу у разі його неспівмірності вчиненому порушенню	Коригування розміру штрафу для стримування ліцензіата від вчинення порушення у майбутньому	Індивідуальне пом'якшення штрафу	Округлення
1	порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги; цільовим використанням коштів, передбачених в тарифі	7 650,00	130 050,00	1 700 000,00	166 600,00 ¹	50 146,60 ²	(86 698,64) ³	-	-	-	-	2,04

Щодо порушення № 1:

¹ відповідно до пункту 2.2.4 глави 2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів розраховано початковий розмір штрафу на основі оцінки серйозності та характеру порушення:

максимально допустимий за законодавством розмір штрафу	грн	1 700 000,00
відсоток серйозності порушення	%	7 %
коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди		1,40
Початковий розмір штрафу	грн	166 600,00

² відповідно до пункту 2.3.2 глави 2.3 розділу 2 Порядку (методики) визначення розміру штрафів **застосовано коригування початкового розміру штрафу**, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, **тривалості порушення (301 день)**:

коефіцієнт коригування розміру штрафу на тривалість порушення		1,301
---	--	-------

³ відповідно до підпунктів 1 та 3 пункту 2.4.6 глави 2.4 розділу 2 Порядку (методики) визначення розміру штрафів **застосовано коригування початкового розміру штрафу**, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, на **пом'якшуючі обставини вчиненого порушення**, а саме поведінка правопорушника, спрямована на зменшення негативних наслідків порушення (**коригуючий відсоток 30 %**) та сприяння виявленню порушення НКРЕКП (**коригуючий відсоток 10 %**), ураховуючи вжиті заходи ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» спрямовані на зменшення суми заборгованості за надані НЕК «УКРЕНЕРГО» послуги з передачі електричної енергії та диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

З огляду на зазначене, пропонуємо прийняти:

1) постанову, якою:

Накласти штраф у розмірі 130 050 (сто тридцять тисяч п'ятдесят) гривень на ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 05424874) щодо порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії та недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.

2) розпорядження про усунення порушень, відповідно до якого:

Зобов'язати ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 05424874) у строк до **01 квітня 2024 року** повідомити НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Рівненській області, з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів, про безумовне виконання умов договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 26 червня 2019 року № 0527-02041, укладеного з ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (далі – НЕК «УКРЕНЕРГО»), та договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління від 26 червня 2019 року № 0527-03041, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», шляхом забезпечення розрахунків станом на 31 жовтня 2023 року у повному обсязі.

Директор Департаменту

Ярослав ЗЕЛЕНІЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про накладення штрафу на ПРАТ
«РІВНЕОБЛЕНЕРГО» за порушення
Ліцензійних умов з розподілу
електричної енергії

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду __ грудня 2023 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта позапланової виїзної перевірки від 13 грудня 2023 року № 532, проведеної відповідно до постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2036 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» та на підставі посвідчення на проведення позапланової виїзної перевірки від 22 листопада 2023 року № 583, встановлено, що ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 05424874) порушено пункт 2.2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), а саме:

підпункт 13 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункт 60 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії.

Відповідно до статей 17, 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 29 вересня 2023 року № 1800, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Накласти штраф у розмірі 130 050 (сто тридцять тисяч п'ятдесят) гривень на ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 05424874) за порушення пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії, а саме:

підпункту 13 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,
підпункту 60 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії.

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу (код бюджетної класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

МП

Копію постанови про накладення штрафу надіслано (отримав)

_____ (дата надіслання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка отримала копію постанови)

«__» _____ 20__ року

_____
(підпис)

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

№ _____

Київ

Про усунення порушень
ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»

Відповідно до пункту 4 частини другої статті 3, частини п'ятої статті 14, пункту 5 частини четвертої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», згідно з Актом позапланової виїзної перевірки від 13 грудня 2023 року № 532, проведеної на підставі постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2036 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ВИРІШИЛА:

Зобов'язати ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 05424874) усунути порушення пункту 2.2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470, а саме:

підпункту 13 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункту 60 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії,

для чого у строк до 01 квітня 2024 року повідомити НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Рівненській області, з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів, про безумовне виконання умов договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 26 червня 2019 року № 0527-02041, укладеного з ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (далі – НЕК «УКРЕНЕРГО»), та договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління від 26 червня 2019 року № 0527-03041, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», шляхом забезпечення розрахунків станом на 31 жовтня 2023 року у повному обсязі.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

Департамент ліцензійного контролю

Голові НКРЕКП
Членам НКРЕКП

«___» грудня 2023 року

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про накладення штрафу на ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»
за порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії»
та проєкту розпорядження НКРЕКП «Про усунення порушень ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»

Відповідно до постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2036 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО», на підставі посвідчення на проведення позапланової виїзної перевірки від 22 листопада 2023 року № 583, НКРЕКП здійснено позапланову виїзну перевірку дотримання ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 05424874) (далі – ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО», Товариство) вимог Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), та нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, за період діяльності з 01 січня 2023 року по 29 листопада 2023 року, за результатами якої складено Акт позапланової виїзної перевірки від 13 грудня 2023 року № 532 (далі – Акт № 532).

ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» листом від 18 грудня 2023 року № 8912 з додатком, надало до НКРЕКП письмові пояснення до Акта № 532 (Письмові пояснення), які опрацьовано НКРЕКП.

Так, Актом № 532 встановлено та зафіксовано наступне:

№ п/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1	<p>підпункту 13 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії</p> <p>підпункту 60 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії</p> <p>пункту 5.2 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є додатком 6 до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 309 (далі - Кодекс системи передачі)</p> <p>підпункту 3 пункту 8.3 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є додатком 6 до Кодексу системи передачі</p> <p>пункту 2.5 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного)</p>	<p>у частині обов'язку ліцензіата виконувати умови укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії;</p> <p>у частині обов'язку ліцензіата своєчасно та в повному обсязі сплачувати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії;</p> <p>в частині обов'язку користувача здійснювати поетапну попередню оплату планової вартості послуги ОСП відповідно до встановленого алгоритму;</p> <p>яким встановлено обов'язок Користувача здійснювати вчасно та у повному обсязі оплату за Послугу на умовах, визначених цим Договором;</p> <p>яким визначено обов'язок користувача здійснювати розрахунок вартості Послуги за поточний період.</p>

М/В Послугу на умовах часткової вартості Послуги за поточний період.
НКРЕКП
КЕП: Зеленюк Я. М.
3FAA9288358EC0030400000E5901E00C621B600

<p>управління, що є додатком 5 до Кодексу системи передачі</p> <p>підпункту 3.2.1 пункту 3.2 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є додатком 5 до Кодексу системи передачі</p>	<p>розрахунковий період згідно із визначеною договором системою платежів і розрахунків;</p> <p>яким визначено обов'язок користувача своєчасно та в повному обсязі здійснювати розрахунки за цим Договором.</p>
---	--

Відповідно до листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 13.10.2023 № 01/52411, за **оперативною інформацією станом на 05.10.2023 заборгованість** Товариства за договором про надання про надання послуг з передачі електричної енергії становить **54,2 млн грн (з ПДВ)**.

На підставі Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є Додатком 6 до Кодексу системи передачі між ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» та НЕК «УКРЕНЕРГО» укладено договір від 26.06.2019 № 0527-02041 про надання послуг з передачі електричної енергії.

Відповідно до пункту 5.1 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії (далі – Типовий договір), що є додатком 6 до Кодексу системи передачі, розрахунковим періодом за цим договором є 1 календарний місяць.

Пунктом 5.2 Типового договору визначено, що Користувач здійснює поетапну попередню оплату планової вартості Послуги ОСП таким чином:

1 платіж - до 17:00 другого банківського дня розрахункового місяця у розмірі 1/5 від планової вартості Послуги, визначеної згідно з розділом 3 цього Договору. Подальша оплата здійснюється шляхом сплати 1/5 від планової вартості Послуги, яка визначена згідно з розділом 3 цього Договору, відповідно до такого алгоритму:

- 2 платіж - до 10 числа розрахункового місяця;
- 3 платіж - до 15 числа розрахункового місяця;
- 4 платіж - до 20 числа розрахункового місяця;
- 5 платіж - до 25 числа розрахункового місяця.

Пунктом 5.5 Типового договору визначено, що Користувач здійснює розрахунок за фактичний обсяг Послуги до 15 числа місяця наступного за розрахунковим (включно), на підставі рахунків, актів надання Послуги, наданих Виконавцем, або самостійно сформованих в електронному вигляді за допомогою «Системи управління ринком» (далі - СУР), або отриманих за допомогою сервісу електронного документообігу (далі - Сервіс) (автоматизована система, яка забезпечує функціонування електронного документообігу), з використанням у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису тієї особи, уповноваженої на підписання документів в електронному вигляді.

Підпунктом 3 пункту 8.3 Типового договору визначено, що **користувач зобов'язаний здійснювати вчасно та у повному обсязі оплату за послугу з передачі електричної енергії** на умовах, визначених цим Договором.

Комісією з перевірки проаналізовано надані ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» первинні документи щодо розрахунків за договором про надання послуг з передачі електричної енергії, а саме акти приймання-передачі послуги, акти коригування до актів приймання-передачі послуги, рахунки за послуги з передачі електричної енергії та платіжні інструкції на оплату послуги з передачі електричної енергії, та встановлено, що протягом **січня – жовтня 2023 року** Товариством отримано послуги з передачі електричної енергії на загальну суму **135 959,16 тис. грн (з ПДВ)**. За цей період Ліцензіатом здійснено оплату за отримані послуги на загальну суму **91 106,96 тис. грн (з ПДВ)**, яких сплачено заборгованість за минулі періоди (станом на 31.12.2022) у сумі 3 397,09 тис. грн (з ПДВ), за період 2023 року у сумі 87 709,87 тис. грн (з ПДВ).

Відповідно до оборотно-сальдової відомості станом на 31.10.2023 обліковується заборгованість ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу передачі електричної енергії у сумі 68 494,74 тис. грн (з ПДВ).

ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» не здійснювало часткову попередню оплату вартості послуги:

- **у січні-березні 2023 року** не здійснювало часткову попередню оплату вартості послуги (1-4-й плановий платіж) з передачі електричної енергії оператору системи передачі;
- **у квітні 2023 року** не здійснювало поетапної попередньої оплати планової вартості послуги з передачі електричної енергії оператору системи передачі;
- **не здійснювало остаточний розрахунок за послуги з передачі електричної енергії у встановлені терміни.**

Крім того:

- платіж за січень 2023 року здійснено 28.02.2023 (платіжна інструкція № 2004705144);
- платіж за лютий 2023 року здійснено 30.03.2023 (платіжна інструкція № 2004714510);
- платіж за березень 2023 року здійснено 28.04.2023 (платіжна інструкція № 2004723384).

Кількість днів затримки кожного із платежів у відповідних місяцях знаходиться у діапазоні **від 33 днів до 57 днів.**

Комісія з перевірки зазначає, що у період з травня по листопад 2023 року у платіжних документах у призначенні платежу відсутня інформація про період за який здійснено оплату за послуги з передачі електричної енергії. У зв'язку з цим розподіл попередньої оплати Товариством планової вартості послуг з передачі електричної енергії оператору системи передачі здійснювався з урахуванням дат платіжних документів.

Відповідно до листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 13.10.2023 № 01/52411, за оперативною інформацією **станом на 05.10.2023** заборгованість ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» за договором про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління становить **100,5 млн грн (з ПДВ).**

НЕК «УКРЕНЕРГО» додатково листом від 20.10.2023 № 01/54422 із додатками до нього повідомила НКРЕКП, що згідно з даними бухгалтерського обліку **станом на 18.10.2022**, заборгованість ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за договором про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління становить **107,8 млн грн (з ПДВ).**

На підставі Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є Додатком 5 до Кодексу системи передачі між ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» та НЕК «УКРЕНЕРГО» укладено договір від 26.06.2019 № 0527-03041 про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

Відповідно до пункту 1.2. Договору **Користувач зобов'язується здійснювати оплату за послугу з диспетчерського (оперативно-технічного) управління відповідно до умов цього Договору.**

Положеннями розділу 2 Договору визначено, що оплата послуг здійснюється за тарифом, який визначається Регулятором відповідно до затвердженої ним методики та оприлюднюється ОСП на своєму офіційному вебсайті <https://ua.energy/>. Тариф застосовується з набрання чинності постановою, якою встановлено тариф, якщо більш пізній термін не визначено такою постановою.

Обсяг наданої Послуги визначається відповідно до розділу XI Кодексу системи передачі.

Вартість Послуги за розрахунковий період визначається як добуток обсягу наданої послуги на значення тарифу, що діє у визначений розрахунковий період.

Розрахунок за надану Послугу здійснюється на умовах часткової попередньої оплати вартості Послуги за поточний розрахунковий період згідно із нижчезазначеною системою платежів і розрахунків:

до 10 числа розрахункового місяця - 35 % вартості Послуги;

до 20 числа розрахункового місяця - 35 % вартості Послуги;

до останнього банківського дня календарного місяця - 30 % вартості Послуги.

Плановий обсяг Послуги на розрахунковий період визначається на основі наданих користувачем повідомлень щодо планового обсягу передачі електричної енергії на розрахунковий період.

Пункт 2.7 Договору визначає, що Користувач здійснює **розрахунок з ОСП за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління до 15 числа місяця наступного за розрахунковим (включно)**, на підставі рахунків, актів надання Послуги, наданих Виконавцем, або самостійно сформованих в електронному вигляді за допомогою «Системи управління ринком» (далі - СУР), або отриманих за допомогою сервісу електронного документообігу (далі - Сервіс) (автоматизована система, яка забезпечує функціонування електронного документообігу), з використанням у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису особи, уповноваженої на підписання документів в електронному вигляді.

Комісією з проведення перевірки проаналізовано надані ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» первинні документи щодо розрахунків за договором з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, а саме акти приймання-передачі послуги, акти коригування до актів приймання-передачі послуги, рахунки за послуги з передачі електричної енергії та платіжні інструкції на оплату послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, та встановлено, що протягом **січня – жовтня 2023 року** обсяг Товариством отримано послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) на загальну суму **199 446,54 тис. грн (з ПДВ)**. Товариством у **2023 році** (січень-жовтень) **здійснено оплату** за отриману послугу на загальну суму **111 374,94 тис. грн (з ПДВ)**, з яких сплачено заборгованість за минулі періоди (станом на 31.12.2022) у сумі 3 624,05 тис. грн (з ПДВ), за 2023 рік у сумі 107 750,71 тис. грн (з ПДВ).

Відповідно до оборотно-сальдової відомості станом на 31.10.2023 обліковується **заборгованість** ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління у сумі **124 560,93 тис. грн (з ПДВ)**.

ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» **не здійснювало з січня по квітень 2023 року часткову попередню оплату вартості** (1-й, 2-й, плановий платіж) з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління оператору системи передачі.

Крім того, **платіж за січень 2023 року здійснено 28.02.2023**, **платіж за лютий 2023 року здійснено 30.03.2023**, **платіж за березень 2023 року здійснено 28.04.2023**.

Кількість днів затримки кожного із платежів у відповідних місяцях знаходиться у діапазоні **від 18 днів до 49 днів**.

Комісія з перевірки зазначає, що у період з квітня по листопад 2023 року у платіжних документах у призначенні платежу відсутня інформація про період за який здійснено оплату за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління. У зв'язку з цим розподіл попередньої оплати Товариством планової вартості послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління оператору системи передачі здійснювався з урахуванням дат платіжних документів.

Відповідно до Письмових пояснень Ліцензіата, мовою документу:

«Основне фінансування діяльності Товариства як суб'єкта природних монополій залежить безпосередньо від затвердженого НКРЕКП розміру відповідного тарифу (вартості послуги, що надається Товариством).

Для більшості операторів системи розподілу розрахунок тарифів на послуги на 2023 рік було здійснено на календарний рік та прийнято відповідні рішення НКРЕКП щодо поетапного підвищення Тарифів на послуги на 2023 рік, однак для ПрАТ «Рівнеобленерго» на засіданнях Комісії від 23.05.2023 року, 28.06.2023 та 21.07.2023 року перегляд тарифів було відкладено і відбулося їх перезатвердження на рівні з 01.01.2023 і до кінця 2023 року. Тобто, всі 12 місяців 2023 року послуги з розподілу ПрАТ «Рівнеобленерго» надаються по тарифах, розрахованих Комісією на рівні першого етапу зростання тарифів (з 01.01.2023). При цьому, затверджена постановою НКРЕКП від 21.12.2022 № 1807 величина річних прогнозованих витрат (діюча структура тарифів) перевищує суму товарної продукції, яку Товариство відшкодовує встановленим тарифом на послуги з розподілу.

При тому, що розмір тарифу для ПрАТ «Рівнеобленерго» на послуги з розподілу електричної енергії залишався не змінним протягом 2023 року, розмір тарифу на послуги НЕК «Укренерго» з передачі електричної енергії, а також по наданні послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління зростав протягом 2023 року в три етапи: збільшився на 67,57 % (на послуги з передачі електричної енергії на 27,57 %, а на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління на 40 %).

Тобто, при наданні ПрАТ «НЕК «Укренерго» послуги ПрАТ «Рівнеобленерго» по Договору з передачі електричної енергії та по Договору з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, вартість таких послуг постійно зростала у відповідності до вказаних постанов НКРЕКП.

Постанови НКРЕКП від 21.12.2022 № 1788 та від 21.12.2022 № 1789, якими затверджені тарифи на послуги НЕК «Укренерго», фактично призвели до того, що ПрАТ «Рівнеобленерго» протягом 2023 року несло більші витрати на послуги ПрАТ «НЕК «Укренерго» ніж спроможне оплатити, тобто призвело до неспроможності ПрАТ «Рівнеобленерго» належним чином виконувати свої зобов'язання за договором про надання послуг з диспетчерського (оперативно – технологічного) управління та договором про надання послуг з передачі електричної енергії, призвело до виникнення заборгованості Товариства за договорами з НЕК «Укренерго».

Через невідповідність встановленого рівня тарифу на послуги з розподілу у 2023 році, затвердженій постановою від 21.12.2022 № 1807, структурі витрат ПрАТ «Рівнеобленерго» отримало дефіцит коштів (не покриття фактичного рівня витрат діючим тарифом на послуги з розподілу) ліцензованої діяльності в сумі 408,6 млн. грн (без ПДВ), або 16,6 %, що призводить до неможливості фінансування операційної діяльності.

З метою врегулювання фінансового стану Товариства, в тому числі для можливості своєчасної оплати за послуги НЕК «Укренерго», Товариство неодноразово зверталося з відповідними листами до НКРЕКП: від 22.06.2023 № 46-08/5076, від 20.07.2023 № 46-08/5595, від 14.08.2023 № 46-08/6120, від 08.09.2023 № 6639, від 12.09.2023 № 6720. Проте, на даний час рівень тарифу досі не відповідає затвердженій структурі.

Окрім того, за результатами планової перевірки ліцензованої діяльності за період 2021-2022 років, яка відбулася в Товаристві в квітні 2023 року, прийнято Постанову НКРЕКП від 31 травня 2023 р. № 983, «Про накладення штрафу на ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії та здійснення заходів державного регулювання».

В даній постанові зазначено, що за 2021-2022 роки ПрАТ «Рівнеобленерго» недоотримало дохід від здійснення ліцензійної діяльності з розподілу електричної діяльності, надання послуг з приєднання та внаслідок агресії російської федерації проти України на загальну суму 191 760,19 тис. грн., які передбачається врахувати при визначенні тарифу на послуги Товариства на 2024 рік.

Також, дії військової агресії російської федерації проти України, систематичні ракетні обстріли території України в тому числі Рівненської області, цілеспрямоване руйнування енергетичної інфраструктури зокрема в Рівненській області, - негативно вплинули на фінансово-економічний стан Товариства. Такі обставини призвели до вагомого зменшення споживання електричної енергії підприємствами, через зміни виробничих процесів до зниження використання електричної енергії споживачами, вимушеного введення графіків обмежень та відключень. Внаслідок чого, Товариство несе значні фінансові втрати та не має можливості своєчасно та у повному розмірі розраховуватися зокрема з ПрАТ «НЕК «Укренерго» за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління та з передачі електричної енергії.

Відповідно до вимог чинного законодавства юридична відповідальність може наставати лише за умови вчинення фізичною чи юридичною особою правопорушення, тобто, неправомірних (протиправних) винних дій чи бездіяльності. Одним з елементів правопорушення є вина у формі умислу чи необережності. Як вбачається з результатів перевірки і підтверджується висновком Рівненської торгово-промислової палати, вини Товариства у порушенні строків оплати за

договорами ні у формі умислу, ані у формі необережності немає, є лише об'єктивні обставини, які зумовили такі порушення.

З метою захисту законних інтересів, недопущення зростання витрат, пов'язаних з оплатою санкцій за порушення умов договорів, які виникли не з вини Товариства, а внаслідок об'єктивних обставин, ПрАТ «Рівнеобленерго» звернулося до Рівненської торгово-промислової палати з проханням вивчити ситуацію та надати висновок щодо настання для Товариства обставин, які не залежать від волі Товариства, тобто, форс-мажорних обставин.

Рівненська торгово-промислова палата розглянула заяву Товариства та дійшла висновку, що підтверджується факт настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) в період з 01.04.2023 р. який триває по Договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління № 0527/03041 від 26.06.2019 р., та Договору про надання послуг з передачі електричної енергії № 0527/02041 від 26.06.2019 р. укладених з Приватним акціонерним товариством «Національна енергетична компанія «УКРЕНЕРГО». В додатку 1 – копія висновку Рівненської торгово-промислової палати від 06.10.2023 року № 5601/528.

Виходячи з вищенаведеного, прийняті постанови НКРЕКП щодо встановлених тарифів на послуги з розподілу електроенергії для Товариства на 2023 рік та тарифів на послуги НЕК «Укренерго» на 2023 рік мають суттєвий вплив на виконання договірних зобов'язань зі сторони ПрАТ «Рівнеобленерго». Ці події у договірних зобов'язаннях - непередбачені зовнішні ризики, що мають ознаки непрогнозованості, які знаходяться поза волею, контролем і відповідальністю Сторони Договору, виникнення, зміна і припинення яких не залежать від ПрАТ «Рівнеобленерго».

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що НКРЕКП листом від 26.04.2022 № 3048/13.3/7-22 звернулася до Торгово-промислової палати України (далі – ТПП України) щодо надання роз'яснення з питань: який порядок доведення суб'єктом господарювання факту неможливості належного виконання зобов'язань внаслідок дії введеного в Україні воєнного стану; чи вважається лист ТПП України від 28.02.2022 № 2024/02.0-7.1 підставою для недотримання та невиконання суб'єктами господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг під час дії воєнного стану в Україні гарантованих стандартів якості надання послуг; чи потребує додаткового доведення неможливість дотримання та виконання суб'єктами господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг гарантованих стандартів через введений в Україні воєнний стан.

На зазначений лист НКРЕКП ТПП України листом від 12.05.2022 № 580/05-5 поінформувала (мовою документа): «Засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) Торгово-промисловою палатою України є однією з її функцій, передбачених Статутом ТПП України та Законом України № 671/97-ВР.

Засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) є послугою в розумінні Цивільного кодексу України (господарською операцією в розумінні Господарського кодексу України), яку Торгово-промислова палата України надає для фізичних та юридичних осіб.

Однак, важливо розуміти, що сам по собі факт існування форс-мажорної обставини (обставин непереборної сили) **не звільняє автоматично від відповідальності за невиконання зобов'язань передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами.**

Відповідно до ст. 617 Цивільного кодексу України особа, яка порушила зобов'язання, звільняється від відповідальності за порушення зобов'язання, якщо вона доведе, що це порушення сталося внаслідок випадку або непереборної сили.

Не вважається випадком, зокрема, недодержання своїх обов'язків контрагентом боржника, відсутність на ринку товарів, потрібних для виконання зобов'язання, **відсутність у боржника необхідних коштів.**

Відповідно до ст. 218 Господарського кодексу України, підставою господарсько-правової відповідальності учасника господарських відносин є вчинене ним правопорушення у сфері господарювання.

Учасник господарських відносин відповідає за невиконання або неналежне виконання господарського зобов'язання чи порушення правил здійснення господарської діяльності, якщо не доведе, що ним вжито усіх залежних від нього заходів для недопущення господарського правопорушення. У разі якщо інше не передбачено законом або договором, суб'єкт господарювання за порушення господарського зобов'язання несе господарсько-правову відповідальність, якщо не доведе, що належне виконання зобов'язання виявилось неможливим **внаслідок дії непереборної сили**, тобто надзвичайних і невідворотних обставин за даних умов здійснення господарської діяльності. **Не вважаються такими обставинами**, зокрема, порушення зобов'язань контрагентами правопорушника, відсутність на ринку потрібних для виконання зобов'язання товарів, **відсутність у боржника необхідних коштів**.

Тому, посилання на форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) та наявність Сертифіката не звільняє від виконання зобов'язання, а звільняє від відповідальності за невиконання зобов'язання.

Слід звернути увагу, що Сертифікат форс-мажорні обставини (обставин непереборної сили) не є актом державного органу, який спричиняє виникнення, зміну чи припинення прав та обов'язків у будь-якої сторони. У разі судового процесу такий документ буде додатковою гарантією. Сертифікат, передусім, може бути використаний як доказ у суді. Однак, це такий же доказ, як і всі інші докази, який не має для суду наперед визначеної сили.

Розуміючи актуальність даного питання, вважаємо за доцільне зазначити основний механізм засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) відповідно до діючого законодавства України.

Підставою для засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) є наявність однієї або більше обставин, зазначених у ст. 14 -1 Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні», а також визначених сторонами за договором, контрактом, угодою, типовим договором, законодавчими, відомчими та/чи іншими нормативними актами, які вплинули на зобов'язання таким чином, що унеможливили його виконання у передбачений термін.

Порядок засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) встановлюється Регламентом засвідчення Торгово-промисловою палатою України та регіональними торгово-промисловими палатами форс-мажорних обставин, який затверджено Рішенням Президії ТПП України від 18 грудня 2014 року за № 44(5), із змінами та доповненнями (далі - Регламент).

Відповідно до Регламенту, форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) засвідчуються за зверненням суб'єктів господарської діяльності та фізичних осіб по кожному окремому договору, окремим податковим та/чи іншим зобов'язанням/обов'язком, виконання яких настало згідно з умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів і виконання яких стало неможливим через наявність зазначених обставин.

При цьому, тягар доказування настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) покладений на заявника.

Надані заявником документи для засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) мають свідчити про: надзвичайність таких обставин; непередбачуваність обставин; невідворотність; причинно-наслідковий зв'язок між обставиною/подією і неможливістю виконання заявником своїх конкретних зобов'язань.

Заява про засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) за встановленою формою (відповідно Додаток №№ 1,2,3,4 до Регламенту) (<http://www.ucci.org.ua/>) подається за підписом керівника підприємства, організації та з відбитком печатки підприємства, або за його дорученням - довіреною особою. Заява фізичної особи подається за її підписом особисто або за її дорученням - довіреною особою. До кожної заяви додається окремий комплект документів.

У заяві, зокрема, зазначається, які саме зобов'язання за договором, контрактом, угодою та/або законом, нормативним актом не можуть бути виконані у встановлений термін внаслідок настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) з посиланням і наданням доказів таких обставин, початок їх виникнення і термін дії, які на думку Заявника унеможливили виконання цих зобов'язань у встановлений договором, контрактом, угодою та/або законом, нормативним актом термін та інші відповідні відомості.

Однак, враховуючи надзвичайно важку ситуацію з якою зіткнулась наша країна з початку офіційної військової агресії Російської Федерації проти України, що стало підставою введення воєнного стану із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», ТПП України прийняла рішення спростити процедуру засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

Враховуючи це, з метою позбавлення обов'язкового звернення до ТПП України та уповноважених нею регіональних ТПП та підготовки пакету документів в період дії введеного воєнного стану, на сайті ТПП України <https://usci.org.ua> розміщено з 28.02.2022 року загальний офіційний лист ТПП України щодо засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), що надає можливість за необхідністю роздруковувати відповідне підтвердження всім кого це стосується.

Даний лист, особа, яка порушує свої зобов'язання, у зв'язку із обставинами пов'язаними із військовою агресією Російської Федерації проти України, в період дії введеного воєнного стану, має право долучати до свого повідомлення про форс-мажорні обставини, які унеможливили виконання зобов'язань за умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів у встановлений термін для можливості обґрунтованого перенесення строків виконання зобов'язань та вирішення спірних питань мирним шляхом.

При цьому, у разі необхідності, **сторона, яка порушила свої зобов'язання в період дії форс-мажорних обставин**, також має право звертатися до ТПП України та уповноважених нею регіональних ТПП за отриманням відповідного Сертифіката дотримуючись порядку встановленого Регламентом **за кожним зобов'язанням окремо.**».

Отже, **Департамент ліцензійного контролю зазначає**, що ТПП України листом від 12.05.2022 № 580/05-5 поінформувала НКРЕКП, що сам по собі факт існування форс-мажорної обставини (обставини непереборної сили) **не звільняє** автоматично від відповідальності за невиконання зобов'язань передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами.

Відповідно до ст. 617 Цивільного кодексу України особа, яка порушила зобов'язання, звільняється від відповідальності за порушення зобов'язання, якщо вона доведе, що це порушення сталося **внаслідок випадку або непереборної сили.**

Не вважається випадком, зокрема, **відсутність у боржника необхідних коштів.**

У разі якщо інше не передбачено законом або договором, суб'єкт господарювання за порушення господарського зобов'язання несе господарсько-правову відповідальність, якщо не доведе, що належне виконання зобов'язання виявилось неможливим внаслідок **дії непереборної сили**, тобто надзвичайних і невідворотних обставин за даних умов здійснення господарської діяльності. **Не вважається такими обставинами**, зокрема, **відсутність у боржника необхідних коштів.**

Ураховуючи викладене, Письмові пояснення Ліцензіата та згідно з Порядком (методикою) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 29.09.2023 № 1800, **Департамент ліцензійного контролю пропонує накласти штраф у розмірі 130 050 (сто тридцять тисяч п'ятдесят) гривень згідно розрахунку:**

Фінальний розмір штрафу відповідно до акту перевірки	7 650 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (далі – НМДГ)	130 050,00 грн
---	---	--------------------------

№ порушення	Тип порушення	Фінальний розмір штрафу, НМДГ	Фінальний розмір штрафу, грн	Максимально допустимий за законодавством розмір штрафу	Початковий розмір штрафу	Коригування розміру штрафу на тривалість порушення	Коригування розміру штрафу на пом'якшуючі обставини	Коригування розміру штрафу на обтяжуючі обставини	Коригування розміру штрафу у разі його неспівмірності вчиненому порушенню	Коригування розміру штрафу для стримування ліцензіата від вчинення порушення у майбутньому	Індивідуальне пом'якшення штрафу	Округлення
1	порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги; цільовим використанням коштів, передбачених в тарифі	7 650,00	130 050,00	1 700 000,00	166 600,00 ¹	50 146,60 ²	(86 698,64) ³	-	-	-	-	2,04

Щодо порушення № 1:

¹ відповідно до пункту 2.2.4 глави 2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів розраховано початковий розмір штрафу на основі оцінки серйозності та характеру порушення:

максимально допустимий за законодавством розмір штрафу	грн	1 700 000,00
відсоток серйозності порушення	%	7 %
коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди		1,40
Початковий розмір штрафу	грн	166 600,00

² відповідно до пункту 2.3.2 глави 2.3 розділу 2 Порядку (методики) визначення розміру штрафів **застосовано коригування початкового розміру штрафу**, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, **тривалості порушення (301 день)**:

коефіцієнт коригування розміру штрафу на тривалість порушення		1,301
---	--	-------

³ відповідно до підпунктів 1 та 3 пункту 2.4.6 глави 2.4 розділу 2 Порядку (методики) визначення розміру штрафів **застосовано коригування початкового розміру штрафу**, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, на **пом'якшуючі обставини вчиненого порушення**, а саме поведінка правопорушника, спрямована на зменшення негативних наслідків порушення (**коригуючий відсоток 30 %**) та сприяння виявленню порушення НКРЕКП (**коригуючий відсоток 10%**), урахуваючи вжиті заходи ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» спрямовані на зменшення суми заборгованості за надані НЕК «УКРЕНЕРГО» послуги з передачі електричної енергії та диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

З огляду на зазначене, пропонуємо прийняти:

1) постанову, якою:

Накласти штраф у розмірі 130 050 (сто тридцять тисяч п'ятдесят) гривень на ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 05424874) щодо порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії та недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.

2) розпорядження про усунення порушень, відповідно до якого:

Зобов'язати ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 05424874) у строк до **01 квітня 2024 року** повідомити НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Рівненській області, з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів, про безумовне виконання умов договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 26 червня 2019 року № 0527-02041, укладеного з ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (далі – НЕК «УКРЕНЕРГО»), та договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління від 26 червня 2019 року № 0527-03041, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», шляхом забезпечення розрахунків станом на 31 жовтня 2023 року у повному обсязі.

Директор Департаменту

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про накладення штрафу на ПРАТ
«РІВНЕОБЛЕНЕРГО» за порушення
Ліцензійних умов з розподілу
електричної енергії

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду __ грудня 2023 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта позапланової виїзної перевірки від 13 грудня 2023 року № 532, проведеної відповідно до постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2036 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» та на підставі посвідчення на проведення позапланової виїзної перевірки від 22 листопада 2023 року № 583, встановлено, що ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 05424874) порушено пункт 2.2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), а саме:

підпункт 13 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункт 60 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії.

Відповідно до статей 17, 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг затвердженого постановою НКРЕКП від 29 вересня 2023 року № 1800, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Накласти штраф у розмірі 130 050 (сто тридцять тисяч п'ятдесят) гривень на ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 05424874) за порушення пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії, а саме:

підпункту 13 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункту 60 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії.

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу (код бюджетної класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

МП

Копію постанови про накладення штрафу надіслано (отримав)

(дата надіслання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка отримала копію постанови)

«__» _____ 20__ року

_____
(підпис)

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

№ _____

Київ

Про усунення порушень
ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»

Відповідно до пункту 4 частини другої статті 3, частини п'ятої статті 14, пункту 5 частини четвертої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», згідно з Актом позапланової виїзної перевірки від 13 грудня 2023 року № 532, проведеної на підставі постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2036 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ВИРІШИЛА:

Зобов'язати ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 05424874) усунути порушення пункту 2.2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470, а саме:

підпункту 13 у частині обов'язку ліцензіата виконувати умови укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункту 60 у частині обов'язку ліцензіата своєчасно та в повному обсязі сплачувати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії,

для чого у строк до 01 квітня 2024 року повідомити НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Рівненській області, з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів, про безумовне виконання умов договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 26 червня 2019 року № 0527-02041, укладеного з ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (далі – НЕК «УКРЕНЕРГО»), та договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління від 26 червня 2019 року № 0527-03041, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», шляхом забезпечення розрахунків станом на 31 жовтня 2023 року у повному обсязі.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

Департамент ліцензійного контролю

Голові НКРЕКП
Членам НКРЕКП

«___» грудня 2023 року

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про накладення штрафу на ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»
за порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії»
та проєкту розпорядження НКРЕКП «Про усунення порушень ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»

Відповідно до постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2036 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО», на підставі посвідчення на проведення позапланової виїзної перевірки від 22 листопада 2023 року № 583, НКРЕКП здійснено позапланову виїзну перевірку дотримання ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 05424874) (далі – ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО», Товариство) вимог Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), та нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, за період діяльності з 01 січня 2023 року по 29 листопада 2023 року, за результатами якої складено Акт позапланової виїзної перевірки від 13 грудня 2023 року № 532 (далі – Акт № 532).

ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» листом від 18 грудня 2023 року № 8912 з додатком, надало до НКРЕКП письмові пояснення до Акта № 532 (Письмові пояснення), які опрацьовано НКРЕКП.

Так, Актом № 532 встановлено та зафіксовано наступне:

№ п/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1	<p>підпункту 13 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії</p> <p>підпункту 60 пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії</p> <p>пункту 5.2 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є додатком 6 до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 309 (далі - Кодекс системи передачі)</p> <p>підпункту 3 пункту 8.3 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є додатком 6 до Кодексу системи передачі</p> <p>пункту 2.5 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного)</p>	<p>у частині обов'язку ліцензіата виконувати умови укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії;</p> <p>у частині обов'язку ліцензіата своєчасно та в повному обсязі сплачувати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії;</p> <p>в частині обов'язку користувача здійснювати поетапну попередню оплату планової вартості послуги ОСП відповідно до встановленого алгоритму;</p> <p>яким встановлено обов'язок Користувача здійснювати вчасно та у повному обсязі оплату за Послугу на умовах, визначених цим Договором;</p> <p>яким визначено обов'язок користувача здійснювати розрахунок вартості Послуги за поточний період</p>

М/В Послугу на умовах часткової вартості Послуги за поточний період
НКРЕКП
КЕП: Зеленюк Я. М.
3FAA9288358EC0030400000E5901E00C621B600

<p>управління, що є додатком 5 до Кодексу системи передачі</p> <p>підпункту 3.2.1 пункту 3.2 Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є додатком 5 до Кодексу системи передачі</p>	<p>розрахунковий період згідно із визначеною договором системою платежів і розрахунків;</p> <p>яким визначено обов'язок користувача своєчасно та в повному обсязі здійснювати розрахунки за цим Договором.</p>
---	--

Відповідно до листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 13.10.2023 № 01/52411, за **оперативною інформацією станом на 05.10.2023 заборгованість** Товариства за договором про надання про надання послуг з передачі електричної енергії становить **54,2 млн грн (з ПДВ)**.

На підставі Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії, що є Додатком 6 до Кодексу системи передачі між ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» та НЕК «УКРЕНЕРГО» укладено договір від 26.06.2019 № 0527-02041 про надання послуг з передачі електричної енергії.

Відповідно до пункту 5.1 Типового договору про надання послуг з передачі електричної енергії (далі – Типовий договір), що є додатком 6 до Кодексу системи передачі, розрахунковим періодом за цим договором є 1 календарний місяць.

Пунктом 5.2 Типового договору визначено, що Користувач здійснює поетапну попередню оплату планової вартості Послуги ОСП таким чином:

1 платіж - до 17:00 другого банківського дня розрахункового місяця у розмірі 1/5 від планової вартості Послуги, визначеної згідно з розділом 3 цього Договору. Подальша оплата здійснюється шляхом сплати 1/5 від планової вартості Послуги, яка визначена згідно з розділом 3 цього Договору, відповідно до такого алгоритму:

- 2 платіж - до 10 числа розрахункового місяця;
- 3 платіж - до 15 числа розрахункового місяця;
- 4 платіж - до 20 числа розрахункового місяця;
- 5 платіж - до 25 числа розрахункового місяця.

Пунктом 5.5 Типового договору визначено, що Користувач здійснює розрахунок за фактичний обсяг Послуги до 15 числа місяця наступного за розрахунковим (включно), на підставі рахунків, актів надання Послуги, наданих Виконавцем, або самостійно сформованих в електронному вигляді за допомогою «Системи управління ринком» (далі - СУР), або отриманих за допомогою сервісу електронного документообігу (далі - Сервіс) (автоматизована система, яка забезпечує функціонування електронного документообігу), з використанням у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису тієї особи, уповноваженої на підписання документів в електронному вигляді.

Підпунктом 3 пункту 8.3 Типового договору визначено, що **користувач зобов'язаний здійснювати вчасно та у повному обсязі оплату за послугу з передачі електричної енергії** на умовах, визначених цим Договором.

Комісією з перевірки проаналізовано надані ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» первинні документи щодо розрахунків за договором про надання послуг з передачі електричної енергії, а саме акти приймання-передачі послуги, акти коригування до актів приймання-передачі послуги, рахунки за послуги з передачі електричної енергії та платіжні інструкції на оплату послуги з передачі електричної енергії, та встановлено, що протягом **січня – жовтня 2023 року** Товариством отримано послуги з передачі електричної енергії на загальну суму **135 959,16 тис. грн (з ПДВ)**. За цей період Ліцензіатом здійснено оплату за отримані послуги на загальну суму **91 106,96 тис. грн (з ПДВ)**, яких сплачено заборгованість за минулі періоди (станом на 31.12.2022) у сумі 3 397,09 тис. грн (з ПДВ), за період 2023 року у сумі 87 709,87 тис. грн (з ПДВ).

Відповідно до **оборотно-сальдової відомості станом на 31.10.2023** обліковується **заборгованість ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу передачі електричної енергії у сумі 68 494,74 тис. грн (з ПДВ)**.

ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» не здійснювало часткову попередню оплату вартості послуги:

- **у січні-березні 2023 року** не здійснювало часткову попередню оплату вартості послуги (1-4-й плановий платіж) з передачі електричної енергії оператору системи передачі;
- **у квітні 2023 року** не здійснювало поетапної попередньої оплати планової вартості послуги з передачі електричної енергії оператору системи передачі;
- **не здійснювало остаточний розрахунок за послуги з передачі електричної енергії у встановлені терміни.**

Крім того:

- платіж за січень 2023 року здійснено 28.02.2023 (платіжна інструкція № 2004705144);
- платіж за лютий 2023 року здійснено 30.03.2023 (платіжна інструкція № 2004714510);
- платіж за березень 2023 року здійснено 28.04.2023 (платіжна інструкція № 2004723384).

Кількість днів затримки кожного із платежів у відповідних місяцях знаходиться у діапазоні **від 33 днів до 57 днів.**

Комісія з перевірки зазначає, що у період з травня по листопад 2023 року у платіжних документах у призначенні платежу відсутня інформація про період за який здійснено оплату за послуги з передачі електричної енергії. У зв'язку з цим розподіл попередньої оплати Товариством планової вартості послуг з передачі електричної енергії оператору системи передачі здійснювався з урахуванням дат платіжних документів.

Відповідно до листа НЕК «УКРЕНЕРГО» від 13.10.2023 № 01/52411, за оперативною інформацією **станом на 05.10.2023** заборгованість ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» за договором про надання **послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління становить 100,5 млн грн (з ПДВ).**

НЕК «УКРЕНЕРГО» додатково листом від 20.10.2023 № 01/54422 із додатками до нього повідомила НКРЕКП, що згідно з даними бухгалтерського обліку **станом на 18.10.2022**, заборгованість ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за договором про надання **послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління становить 107,8 млн грн (з ПДВ).**

На підставі Типового договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що є Додатком 5 до Кодексу системи передачі між ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» та НЕК «УКРЕНЕРГО» укладено договір від 26.06.2019 № 0527-03041 про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

Відповідно до пункту 1.2. Договору **Користувач зобов'язується здійснювати оплату за послугу з диспетчерського (оперативно-технічного) управління відповідно до умов цього Договору.**

Положеннями розділу 2 Договору визначено, що оплата послуг здійснюється за тарифом, який визначається Регулятором відповідно до затвердженої ним методики та оприлюднюється ОСП на своєму офіційному вебсайті <https://ua.energy/>. Тариф застосовується з набрання чинності постановою, якою встановлено тариф, якщо більш пізній термін не визначено такою постановою.

Обсяг наданої Послуги визначається відповідно до розділу XI Кодексу системи передачі.

Вартість Послуги за розрахунковий період визначається як добуток обсягу наданої послуги на значення тарифу, що діє у визначений розрахунковий період.

Розрахунок за надану Послугу здійснюється на умовах часткової попередньої оплати вартості Послуги за поточний розрахунковий період згідно із нижчезазначеною системою платежів і розрахунків:

до 10 числа розрахункового місяця - 35 % вартості Послуги;

до 20 числа розрахункового місяця - 35 % вартості Послуги;

до останнього банківського дня календарного місяця - 30 % вартості Послуги.

Плановий обсяг Послуги на розрахунковий період визначається на основі наданих користувачем повідомлень щодо планового обсягу передачі електричної енергії на розрахунковий період.

Пункт 2.7 Договору визначає, що Користувач здійснює **розрахунок з ОСП за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління до 15 числа місяця наступного за розрахунковим (включно)**, на підставі рахунків, актів надання Послуги, наданих Виконавцем, або самостійно сформованих в електронному вигляді за допомогою «Системи управління ринком» (далі - СУР), або отриманих за допомогою сервісу електронного документообігу (далі - Сервіс) (автоматизована система, яка забезпечує функціонування електронного документообігу), з використанням у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису особи, уповноваженої на підписання документів в електронному вигляді.

Комісією з проведення перевірки проаналізовано надані ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» первинні документи щодо розрахунків за договором з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, а саме акти приймання-передачі послуги, акти коригування до актів приймання-передачі послуги, рахунки за послуги з передачі електричної енергії та платіжні інструкції на оплату послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, та встановлено, що протягом **січня – жовтня 2023 року** обсяг Товариством отримано послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) на загальну суму **199 446,54 тис. грн (з ПДВ)**. Товариством у **2023 році** (січень-жовтень) **здійснено оплату** за отриману послугу на загальну суму **111 374,94 тис. грн (з ПДВ)**, з яких сплачено заборгованість за минулі періоди (станом на 31.12.2022) у сумі 3 624,05 тис. грн (з ПДВ), за 2023 рік у сумі 107 750,71 тис. грн (з ПДВ).

Відповідно до оборотно-сальдової відомості станом на 31.10.2023 обліковується **заборгованість** ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління у сумі **124 560,93 тис. грн (з ПДВ)**.

ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» **не здійснювало з січня по квітень 2023 року часткову попередню оплату вартості** (1-й, 2-й, плановий платіж) з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління оператору системи передачі.

Крім того, **платіж за січень 2023 року здійснено 28.02.2023**, **платіж за лютий 2023 року здійснено 30.03.2023**, **платіж за березень 2023 року здійснено 28.04.2023**.

Кількість днів затримки кожного із платежів у відповідних місяцях знаходиться у діапазоні **від 18 днів до 49 днів**.

Комісія з перевірки зазначає, що у період з квітня по листопад 2023 року у платіжних документах у призначенні платежу відсутня інформація про період за який здійснено оплату за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління. У зв'язку з цим розподіл попередньої оплати Товариством планової вартості послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління оператору системи передачі здійснювався з урахуванням дат платіжних документів.

Відповідно до Письмових пояснень Ліцензіата, мовою документу:

«Основне фінансування діяльності Товариства як суб'єкта природних монополій залежить безпосередньо від затвердженого НКРЕКП розміру відповідного тарифу (вартості послуги, що надається Товариством).

Для більшості операторів системи розподілу розрахунок тарифів на послуги на 2023 рік було здійснено на календарний рік та прийнято відповідні рішення НКРЕКП щодо поетапного підвищення Тарифів на послуги на 2023 рік, однак для ПрАТ «Рівнеобленерго» на засіданнях Комісії від 23.05.2023 року, 28.06.2023 та 21.07.2023 року перегляд тарифів було відкладено і відбулося їх перезатвердження на рівні з 01.01.2023 і до кінця 2023 року. Тобто, всі 12 місяців 2023 року послуги з розподілу ПрАТ «Рівнеобленерго» надаються по тарифах, розрахованих Комісією на рівні першого етапу зростання тарифів (з 01.01.2023). При цьому, затверджена постановою НКРЕКП від 21.12.2022 № 1807 величина річних прогнозованих витрат (діюча структура тарифів) перевищує суму товарної продукції, яку Товариство відшкодовує встановленим тарифом на послуги з розподілу.

При тому, що розмір тарифу для ПрАТ «Рівнеобленерго» на послуги з розподілу електричної енергії залишався не змінним протягом 2023 року, розмір тарифу на послуги НЕК «Укренерго» з передачі електричної енергії, а також по наданні послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління зростав протягом 2023 року в три етапи: збільшився на 67,57 % (на послуги з передачі електричної енергії на 27,57 %, а на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління на 40 %).

Тобто, при наданні ПрАТ «НЕК «Укренерго» послуги ПрАТ «Рівнеобленерго» по Договору з передачі електричної енергії та по Договору з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, вартість таких послуг постійно зростала у відповідності до вказаних постанов НКРЕКП.

Постанови НКРЕКП від 21.12.2022 № 1788 та від 21.12.2022 № 1789, якими затверджені тарифи на послуги НЕК «Укренерго», фактично призвели до того, що ПрАТ «Рівнеобленерго» протягом 2023 року несло більші витрати на послуги ПрАТ «НЕК «Укренерго» ніж спроможне оплатити, тобто призвело до неспроможності ПрАТ «Рівнеобленерго» належним чином виконувати свої зобов'язання за договором про надання послуг з диспетчерського (оперативно – технологічного) управління та договором про надання послуг з передачі електричної енергії, призвело до виникнення заборгованості Товариства за договорами з НЕК «Укренерго».

Через невідповідність встановленого рівня тарифу на послуги з розподілу у 2023 році, затвердженій постановою від 21.12.2022 № 1807, структурі витрат ПрАТ «Рівнеобленерго» отримало дефіцит коштів (не покриття фактичного рівня витрат діючим тарифом на послуги з розподілу) ліцензованої діяльності в сумі 408,6 млн. грн (без ПДВ), або 16,6 %, що призводить до неможливості фінансування операційної діяльності.

З метою врегулювання фінансового стану Товариства, в тому числі для можливості своєчасної оплати за послуги НЕК «Укренерго», Товариство неодноразово зверталося з відповідними листами до НКРЕКП: від 22.06.2023 № 46-08/5076, від 20.07.2023 № 46-08/5595, від 14.08.2023 № 46-08/6120, від 08.09.2023 № 6639, від 12.09.2023 № 6720. Проте, на даний час рівень тарифу досі не відповідає затвердженій структурі.

Окрім того, за результатами планової перевірки ліцензованої діяльності за період 2021-2022 років, яка відбулася в Товаристві в квітні 2023 року, прийнято Постанову НКРЕКП від 31 травня 2023 р. № 983, «Про накладення штрафу на ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії та здійснення заходів державного регулювання».

В даній постанові зазначено, що за 2021-2022 роки ПрАТ «Рівнеобленерго» недоотримало дохід від здійснення ліцензійної діяльності з розподілу електричної діяльності, надання послуг з приєднання та внаслідок агресії російської федерації проти України на загальну суму 191 760,19 тис. грн., які передбачається врахувати при визначенні тарифу на послуги Товариства на 2024 рік.

Також, дії військової агресії російської федерації проти України, систематичні ракетні обстріли території України в тому числі Рівненської області, цілеспрямоване руйнування енергетичної інфраструктури зокрема в Рівненській області, - негативно вплинули на фінансово-економічний стан Товариства. Такі обставини призвели до вагомого зменшення споживання електричної енергії підприємствами, через зміни виробничих процесів до зниження використання електричної енергії споживачами, вимушеного введення графіків обмежень та відключень. Внаслідок чого, Товариство несе значні фінансові втрати та не має можливості своєчасно та у повному розмірі розраховуватися зокрема з ПрАТ «НЕК «Укренерго» за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління та з передачі електричної енергії.

Відповідно до вимог чинного законодавства юридична відповідальність може наставати лише за умови вчинення фізичною чи юридичною особою правопорушення, тобто, неправомірних (протиправних) винних дій чи бездіяльності. Одним з елементів правопорушення є вина у формі умислу чи необережності. Як вбачається з результатів перевірки і підтверджується висновком Рівненської торгово-промислової палати, вини Товариства у порушенні строків оплати за

договорами ні у формі умислу, ані у формі необережності немає, є лише об'єктивні обставини, які зумовили такі порушення.

З метою захисту законних інтересів, недопущення зростання витрат, пов'язаних з оплатою санкцій за порушення умов договорів, які виникли не з вини Товариства, а внаслідок об'єктивних обставин, ПрАТ «Рівнеобленерго» звернулося до Рівненської торгово-промислової палати з проханням вивчити ситуацію та надати висновок щодо настання для Товариства обставин, які не залежать від волі Товариства, тобто, форс-мажорних обставин.

Рівненська торгово-промислова палата розглянула заяву Товариства та дійшла висновку, що підтверджується факт настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) в період з 01.04.2023 р. який триває по Договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління № 0527/03041 від 26.06.2019 р., та Договору про надання послуг з передачі електричної енергії № 0527/02041 від 26.06.2019 р. укладених з Приватним акціонерним товариством «Національна енергетична компанія «УКРЕНЕРГО». В додатку 1 – копія висновку Рівненської торгово-промислової палати від 06.10.2023 року № 5601/528.

Виходячи з вищенаведеного, прийняті постанови НКРЕКП щодо встановлених тарифів на послуги з розподілу електроенергії для Товариства на 2023 рік та тарифів на послуги НЕК «Укренерго» на 2023 рік мають суттєвий вплив на виконання договірних зобов'язань зі сторони ПрАТ «Рівнеобленерго». Ці події у договірних зобов'язаннях - непередбачені зовнішні ризики, що мають ознаки непрогнозованості, які знаходяться поза волею, контролем і відповідальністю Сторони Договору, виникнення, зміна і припинення яких не залежать від ПрАТ «Рівнеобленерго».

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що НКРЕКП листом від 26.04.2022 № 3048/13.3/7-22 звернулася до Торгово-промислової палати України (далі – ТПП України) щодо надання роз'яснення з питань: який порядок доведення суб'єктом господарювання факту неможливості належного виконання зобов'язань внаслідок дії введеного в Україні воєнного стану; чи вважається лист ТПП України від 28.02.2022 № 2024/02.0-7.1 підставою для недотримання та невиконання суб'єктами господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг під час дії воєнного стану в Україні гарантованих стандартів якості надання послуг; чи потребує додаткового доведення неможливість дотримання та виконання суб'єктами господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг гарантованих стандартів через введений в Україні воєнний стан.

На зазначений лист НКРЕКП ТПП України листом від 12.05.2022 № 580/05-5 поінформувала (мовою документа): «Засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) Торгово-промисловою палатою України є однією з її функцій, передбачених Статутом ТПП України та Законом України № 671/97-ВР.

Засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) є послугою в розумінні Цивільного кодексу України (господарською операцією в розумінні Господарського кодексу України), яку Торгово-промислова палата України надає для фізичних та юридичних осіб.

Однак, важливо розуміти, що сам по собі факт існування форс-мажорної обставини (обставин непереборної сили) **не звільняє автоматично від відповідальності за невиконання зобов'язань передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами.**

Відповідно до ст. 617 Цивільного кодексу України особа, яка порушила зобов'язання, звільняється від відповідальності за порушення зобов'язання, якщо вона доведе, що це порушення сталося внаслідок випадку або непереборної сили.

Не вважається випадком, зокрема, недодержання своїх обов'язків контрагентом боржника, відсутність на ринку товарів, потрібних для виконання зобов'язання, **відсутність у боржника необхідних коштів.**

Відповідно до ст. 218 Господарського кодексу України, підставою господарсько-правової відповідальності учасника господарських відносин є вчинене ним правопорушення у сфері господарювання.

Учасник господарських відносин відповідає за невиконання або неналежне виконання господарського зобов'язання чи порушення правил здійснення господарської діяльності, якщо не доведе, що ним вжито усіх залежних від нього заходів для недопущення господарського правопорушення. У разі якщо інше не передбачено законом або договором, суб'єкт господарювання за порушення господарського зобов'язання несе господарсько-правову відповідальність, якщо не доведе, що належне виконання зобов'язання виявилось неможливим **внаслідок дії непереборної сили**, тобто надзвичайних і невідворотних обставин за даних умов здійснення господарської діяльності. **Не вважаються такими обставинами**, зокрема, порушення зобов'язань контрагентами правопорушника, відсутність на ринку потрібних для виконання зобов'язання товарів, **відсутність у боржника необхідних коштів**.

Тому, посилаючись на форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) та **наявність Сертифіката не звільняє від виконання зобов'язання, а звільняє від відповідальності за невиконання зобов'язання**.

Слід звернути увагу, що Сертифікат форс-мажорні обставини (обставин непереборної сили) не є актом державного органу, який спричиняє виникнення, зміну чи припинення прав та обов'язків у будь-якої сторони. У разі судового процесу такий документ буде додатковою гарантією. Сертифікат, передусім, може бути використаний як доказ у суді. Однак, це такий же доказ, як і всі інші докази, який не має для суду наперед визначеної сили.

Розуміючи актуальність даного питання, вважаємо за доцільне зазначити основний механізм засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) відповідно до діючого законодавства України.

Підставою для засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) є наявність однієї або більше обставин, зазначених у ст. 14 -1 Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні», а також визначених сторонами за договором, контрактом, угодою, типовим договором, законодавчими, відомчими та/чи іншими нормативними актами, які вплинули на зобов'язання таким чином, що унеможливили його виконання у передбачений термін.

Порядок засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) встановлюється Регламентом засвідчення Торгово-промисловою палатою України та регіональними торгово-промисловими палатами форс-мажорних обставин, який затверджено Рішенням Президії ТПП України від 18 грудня 2014 року за № 44(5), із змінами та доповненнями (далі - Регламент).

Відповідно до Регламенту, форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) засвідчуються за зверненням суб'єктів господарської діяльності та фізичних осіб по кожному окремому договору, окремим податковим та/чи іншим зобов'язанням/обов'язком, виконання яких настало згідно з умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів і виконання яких стало неможливим через наявність зазначених обставин.

При цьому, тягар доказування настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) покладений на заявника.

Надані заявником документи для засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) мають свідчити про: надзвичайність таких обставин; непередбачуваність обставин; невідворотність; причинно-наслідковий зв'язок між обставиною/подією і неможливістю виконання заявником своїх конкретних зобов'язань.

Заява про засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) за встановленою формою (відповідно Додаток №№ 1,2,3,4 до Регламенту) (<http://www.ucci.org.ua/>) подається за підписом керівника підприємства, організації та з відбитком печатки підприємства, або за його дорученням - довіреною особою. Заява фізичної особи подається за її підписом особисто або за її дорученням - довіреною особою. До кожної заяви додається окремий комплект документів.

У заяві, зокрема, зазначається, які саме зобов'язання за договором, контрактом, угодою та/або законом, нормативним актом не можуть бути виконані у встановлений термін внаслідок настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) з посиланням і наданням доказів таких обставин, початок їх виникнення і термін дії, які на думку Заявника унеможливили виконання цих зобов'язань у встановлений договором, контрактом, угодою та/або законом, нормативним актом термін та інші відповідні відомості.

Однак, враховуючи надзвичайно важку ситуацію з якою зіткнулась наша країна з початку офіційної військової агресії Російської Федерації проти України, що стало підставою введення воєнного стану із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», ТПП України прийняла рішення спростити процедуру засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).

Враховуючи це, з метою позбавлення обов'язкового звернення до ТПП України та уповноважених нею регіональних ТПП та підготовки пакету документів в період дії введеного воєнного стану, на сайті ТПП України <https://ucsi.org.ua> розміщено з 28.02.2022 року загальний офіційний лист ТПП України щодо засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), що надає можливість за необхідністю роздруковувати відповідне підтвердження всім кого це стосується.

Даний лист, особа, яка порушує свої зобов'язання, у зв'язку із обставинами пов'язаними із військовою агресією Російської Федерації проти України, в період дії введеного воєнного стану, має право долучати до свого повідомлення про форс-мажорні обставини, які унеможливили виконання зобов'язань за умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів у встановлений термін для можливості обґрунтованого перенесення строків виконання зобов'язань та вирішення спірних питань мирним шляхом.

При цьому, у разі необхідності, сторона, яка порушила свої зобов'язання в період дії форс-мажорних обставин, також має право звертатися до ТПП України та уповноважених нею регіональних ТПП за отриманням відповідного Сертифіката дотримуючись порядку встановленого Регламентом за кожним зобов'язанням окремо.».

Отже, Департамент ліцензійного контролю зазначає, що посилання на форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) та наявність Сертифіката **не звільняє від виконання зобов'язання**, а звільняє від відповідальності за невиконання зобов'язання.

Ураховуючи викладене, Письмові пояснення Ліцензіата та згідно з Порядком (методикою) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 29.09.2023 № 1800, Департамент ліцензійного контролю пропонує накласти штраф у розмірі **130 050 (сто тридцять тисяч п'ятдесят) гривень** згідно розрахунку:

Фінальний розмір штрафу відповідно до акту перевірки	7 650 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (далі – НМДГ)	130 050,00 грн
---	---	-----------------------

№ порушення	Тип порушення	Фінальний розмір штрафу, НМДГ	Фінальний розмір штрафу, грн	Максимально допустимий за законодавством розмір штрафу	Початковий розмір штрафу	Коригування розміру штрафу на тривалість порушення	Коригування розміру штрафу на пом'якшуючі обставини	Коригування розміру штрафу на обтяжуючі обставини	Коригування розміру штрафу у разі його неспівмірності вчиненому порушенню	Коригування розміру штрафу для стримування ліцензіата від вчинення порушення у майбутньому	Індивідуальне пом'якшення штрафу	Округлення
1	порушення щодо тарифів/цін/плати за послуги; цільовим використанням коштів, передбачених в тарифі	7 650,00	130 050,00	1 700 000,00	166 600,00 ¹	50 146,60 ²	(86 698,64) ³	-	-	-	-	2,04

Щодо порушення № 1:

¹ відповідно до пункту 2.2.4 глави 2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів розраховано початковий розмір штрафу на основі оцінки серйозності та характеру порушення:

максимально допустимий за законодавством розмір штрафу	грн	1 700 000,00
відсоток серйозності порушення	%	7 %
коефіцієнт завданої шкоди або додаткової вигоди		1,40
Початковий розмір штрафу	грн	166 600,00

² відповідно до пункту 2.3.2 глави 2.3 розділу 2 Порядку (методики) визначення розміру штрафів **застосовано коригування початкового розміру штрафу**, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, **тривалості порушення (301 день)**:

коефіцієнт коригування розміру штрафу на тривалість порушення		1,301
---	--	-------

³ відповідно до підпунктів 1 та 3 пункту 2.4.6 глави 2.4 розділу 2 Порядку (методики) визначення розміру штрафів **застосовано коригування початкового розміру штрафу**, розрахованого відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 цього розділу, на **пом'якшуючі обставини вчиненого порушення**, а саме поведінка правопорушника, спрямована на зменшення негативних наслідків порушення (**коригуючий відсоток 30 %**) та сприяння виявленню порушення НКРЕКП (**коригуючий відсоток 10%**), урахуваючи вжиті заходи ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» спрямовані на зменшення суми заборгованості за надані НЕК «УКРЕНЕРГО» послуги з передачі електричної енергії та диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

З огляду на зазначене, пропонуємо прийняти:

1) постанову, якою:

Накласти штраф у розмірі 130 050 (сто тридцять тисяч п'ятдесят) гривень на ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 05424874) щодо порушення Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії та недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.

2) розпорядження про усунення порушень, відповідно до якого:

Зобов'язати ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 05424874) **у строк до 01 квітня 2024 року** повідомити НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Рівненській області, з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів, про безумовне виконання умов договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 26 червня 2019 року № 0527-02041, укладеного з ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (далі – НЕК «УКРЕНЕРГО»), та договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління від 26 червня 2019 року № 0527-03041, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», шляхом забезпечення розрахунків станом на 31 жовтня 2023 року у повному обсязі.

Директор Департаменту
ліцензійного контролю

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про накладення штрафу на ПРАТ
«РІВНЕОБЛЕНЕРГО» за порушення
Ліцензійних умов з розподілу
електричної енергії

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду __ грудня 2023 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта позапланової виїзної перевірки від 13 грудня 2023 року № 532, проведеної відповідно до постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2036 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» та на підставі посвідчення на проведення позапланової виїзної перевірки від 22 листопада 2023 року № 583, встановлено, що ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 05424874) порушено пункт 2.2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), а саме:

підпункт 13 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункт 60 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії.

Відповідно до статей 17, 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» та Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг затвердженого постановою НКРЕКП від 29 вересня 2023 року № 1800, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Накласти штраф у розмірі 130 050 (сто тридцять тисяч п'ятдесят) гривень на ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 05424874) за порушення пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії, а саме:

підпункту 13 у частині виконання умов укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункту 60 у частині своєчасної та в повному обсязі сплати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії.

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу (код бюджетної класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

МП

Копію постанови про накладення штрафу надіслано (отримав)

(дата надіслання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка отримала копію постанови)

«__» _____ 20__ року

_____
(підпис)

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

№ _____

Київ

Про усунення порушень
ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО»

Відповідно до пункту 4 частини другої статті 3, частини п'ятої статті 14, пункту 5 частини четвертої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», згідно з Актом позапланової виїзної перевірки від 13 грудня 2023 року № 532, проведеної на підставі постанови НКРЕКП від 01 листопада 2023 року № 2036 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ВИРІШИЛА:

Зобов'язати ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «РІВНЕОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 05424874) усунути порушення пункту 2.2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470, а саме:

підпункту 13 у частині обов'язку ліцензіата виконувати умови укладених договорів, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії,

підпункту 60 у частині обов'язку ліцензіата своєчасно та в повному обсязі сплачувати за послуги, що надаються на ринку електричної енергії,

для чого у строк до 01 квітня 2024 року повідомити НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Рівненській області, з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів, про безумовне виконання умов договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 26 червня 2019 року № 0527-02041, укладеного з ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (далі – НЕК «УКРЕНЕРГО»), та договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління від 26 червня 2019 року № 0527-03041, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», шляхом забезпечення розрахунків станом на 31 жовтня 2023 року у повному обсязі.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ